

A „MURAKÖZ“
megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési árak:
Egészévre 4 frt. — kr.
Félévre 2 frt. — kr.
Negyedévre 1 frt. — kr.
A lap szellemi részét illető közlemények a „Muraköz“ szerkesztőségéhez, az előfizetési díjak pedig Fischel Fülöp könyvkereskedéséhez Csáktornyára küldendők.

MURAKÖZ

MEDJIMURJE

„MEDJIMURJE“
Izlazi svaku nedelju
Céna mu je:
Na celo leto 4 frt — kr
Na pol leta 2 frt — kr
Na četvert 1 frt — kr
Sva pisma i pošiljke naj se pošiljaju „Uredničtvu Medjimurja“ a predplata knjižaru Filipa Fischela vu Čakovcu.

VEGYESTARTALMU HETILAP | NOVINE ZA MEDJIMURSKI PUK.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP. | IZLAZI SVAKU NEDELJU

Honestas.

Legyen a patak vize még oly keskeny, ha áramlat éri, mégis ver hullámot. Patak-víz kis városunk társadalmi élete, melynek sima tükrét az elmúlt hét egy eseménye hullámszóba hozta. Pajzánul keletkezett e hullámszó; karikái a partról egy porszemet sem mostak le, mindamelllett sok homlokot redőt okoztak. Ezen redők jogosultsága szülte elmélkedésemet is, melyet ime a közvélemény bonckése alá helyezek.

A sajtónak nincs joga az egyéni életet szemlére kitenni, de a tettek felett hatalmas úr, azokat villanvilágításba is helyezheti és ha ezen tettek a társadalmi élet kerekébe ütköznek — súlyosabban ítéltet, mint a büntető igazságszolgáltatás, melynek 293. §-a 6 hónapig terjedhető államfogházzal sújtja azt, a ki a párviadalra kihív, vagy ily kihívást elfogad, melynek 296. §-a 1 évig terjedhető államfogházzal bünteti azt, ki fegyveresen kiáll a párviadal megkezdéséhez, — és nem büntet, ha a felek a párviadaltól elálltak. (297. §-a.) — A párbajozni akarók szembeszállnak a büntető-törvényvel és ebben van ratio, mert igazságszolgáltatásunk — kitünő büntető-törvényünk dacára bizonyos nemű becsületsértések eseteiben — codificált bűnvádi eljárás hiányában — nem adhat kellő elégtételt már azért sem, mert felruházván a párbajra szabott büntetést a honestas jellegével, tág kaput nyitott azon felfogásnak, hogy a párbaj miatt kiállott bizonyos idejű államfogház: lépcső a közbecsülés latorjáján; — mi természetesebb tehát, mint a hogy a §-ok elvesztik elrettentési erejüket.

A komoly párbajra vonatkozólag legyen azonban mindez mondva. Eme megkülönböztetés: komoly és nem komoly párbaj, távolról sem alterálja ugyanazon elzetemet, hogy a párbaj ezer baj, hogy azt elítélem minden körülmények között, de a megkülönböztetés azért szükséges, mert tényleg van nem komolyan akart párbaj is, mint ezt a múlt heti is igazolja. És ép azért, mert nem komoly volt az egész tartom szükségesnek megjegyzéseimet.

Igenis, kikerülök a büntető-törvény nevezését annak 297. §-a alapján, de ezzel egyttal eljátszották az államfogházi honestast is azért, mert magával a honestással játékot űztek. Ezért mondtam fentebb, hogy a közvélemény súlyosabban büntet, mint a törvény — és igazabban mondva: nem is a közvélemény büntet, hanem önönmaguk büntetik önönmagukat, mert neveltségessé tették a honestas fogalmát

Nagyobb bátorság kell ahhoz a közvéleményre szembe szállni, mint a fegyver csöve elé állni, de azért állni az üres cső elé, mert bátorságunk van a puskába szánt port a közvélemény szemébe hinteni, az már — gyengén mondva — nem bátorság.

Keresse tehát mindenki a sértést a törvényes vagy humanus módon megtorolni és vonjuk inkább komolyan vissza az olyan

sértést, melyet nem komolyan követtünk el, semhogy a nem játszásra készült fegyvert, mintegy porzóval töltsük meg és mégis eltaláljuk — magunkat.

Csáktornya 1885. ápr. 8.

IUSTITIA.

Csarnok

Népdal.

Piros kendőt adott nekem a rózsám,
S azt is mondta; szeressem ám igazán.
Piros kendő, piros rózsá, szerelem;
Betyár vagyok, s a legszebb lányt szeretem
Deres szőrű „Csillag“ lovam, mint villám,
Ugy repül át éj idején a pusztán.
Körme esattog, szikrákat esal patkója...
Hogy hova kell mennie, már jól tudja.

Nádfedelű rozzant kunyhó a csárda,
Benne lakik a pusztá szép virága.
Benne lakik az én kedves galambom.
Kinek esőjét száz világárt nem adom.

ZALAI HORVÁTH GYULA.

Az utolsó Miatyánk.

Kicsinyke kis révész kunyhó áll a Tisza partján. Ebben lakik a révész hitvesével, s három apró cseprő magzatával. A révész kint van a Tiszán háló-jával. Oly soká tér vissza, pedig már az est jö besétettedt. Madárt sem látni az is nyugvóra tért. Meszse menydörgések, mint közelgő zivatar hirnökeinek moraja rezgeti meg a viskó repedezett egyetlen ablaküvegét. Az édesanya türelmetlenül tekintget ki a ködös éjbe; hallgatódzik, tán meghallja jö urának érkező lépteit, de bizony csak a nádas, kísérteties zenéjét halja, amint a kacagó szél azt dühösen ide-oda bimbálja. A ház előtti akácfa is meg-megreccsog; néhány ágát már letörte a vihar, mely örülten nyargal keresztül a délibábok rónáján. Mindinkább dühöng az orkán; s a boszorkányszél mérgesen tépdesi a kunyhó nádfedelét.

Ég és föld rémitő csatát vívnak. A kis gyermekek remegve simulnak édes anyjuk kebléhez, s folyton azt kérdezzetik: „Hol van kedves apánk?“

„Mindjárt megjön édeseim, csak várjatok. Imádkozunk a jó Istenkéhez egy Miatyánkot, hogy könyörüljön meg rajtunk.“

És hō imára nyílnak az ajkak: „Miatyánk, ki mennyekben vagy!“

A vak éjben kápráztató villámok cikáznak melyektől a gyermekek megijedve takarják el szemeiket.

„Szenteltessek meg neved; jöjjön el orszá-god“

A vad zugással hömpölygő Tisza zavaros hullámainak csapkodásai és a menydörgések pillanatra elnémítják az édes imát.

„Legyen meg akaratom; miképen a mennyben, akképen a földön is.“

Sűrű istennyila csapások vagdalják a haragos hullámokat, mintegy megkorbácsolni, s megfékezni akarván azokat.

„Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma“

S mind vesztebben tombol a vihar; a menyország esatornái özönnel öntik a záport, mely már a tetőn is átesurog.

„És boesásd meg nekünk vétkeinket“ Távoli vészharangszó döbent meg az anyának és fia-
inak imádkozó sziveit.

„Miképen mi is megbocsátunk az ellenünk vétetteknek...“

A kicsinyek zokogásra fakadnak, s az anya keble az ijedelemtől lázasan piheg.

„...És ne vigy minket kísértetbe...“

Iszonyatos ropogás hallatszik. A fékvesztett Tisza a gyenge védgátat átszakítja.

„...De szabadíts meg u gonosztól. Amen!“.

E perczen a rohanó ár betódul a recsegő ablakon és ajtón; szivrepesztő jajkiáltások borzasztó zürjében összekulesolt kezekkel fullad meg az anya és felemelt két karján három csecsemője.

Nem ölelheték át édes apjukat... Szól az Istenitélet harsonája!

Nines irgalom!

A merre az árvíz száguld, nyomában minde-
nyütt végpusztulás, inség, halál!

Hát az apa, a révész, mit csinált?

Sajkáját magával ragadta a Tisza, s egy magasabb dombon a partra taszította, hol is a vész-
teljes éjszakát átvirrasztania kellett, s családjának mentéseget nem vihett.

Harmadnapra kereshette fel csak egykori kunyhójának pusztá helyét, s Jézus segíts! majd-
nem, hogy halva összerokadt... Felesége és három
drága gyermekének iszapos holt testei összekul-
csolt kezekkel ott heverének a kunyhó romma-
radványai között...

„Imádkoztak!“ — mond szomorun. — Al-
kaik többé fohászra nem nyílnak, de meghá-
galtatni fog a főbíró égi trónusánál hō imájuk:
„az utolsó Miatyánk!“

BÁLINTFFY BÁLINT.

H I R E K.

— **Bucsuzó.** Igentisztelt csáktornyai és vidékbeli ismerőseim mindegyikétől személye-
sen nem bucsuzhattam el, azért fogadják, ké-
rem, t. ismerőseim és kedves barátaim távo-
zásom alkalmával e helyen szivemből mon-
dott: „Isenhózzádottomat!“ Kérem, tartsanak
meg baráti szeretetökben és jó indulatukban,
ki önöket szivemben és emlékemben megtar-
tani soha meg nem szünöm. Verőcze. 1885.
ápril 10. Tisztelettel **A m b r u s F e r e n c z**
kir. adótárnok.

— **Hymen.** Hirschl Gy. bellatinzi ke-
reskedő kedves leányát, Francziska kisasszonyt
a múlt napokban jegyezte el **B e r g e r**
Jenő muraszombati könyvnyomdász. Sok bold-
dagságot frigyükhöz!

— **Gyászhir.** Stirling Antal alsó-lendvai
esperes-plébános, czimz. kanonok és szent-
széki ülnök hunyt el a napokban. Temetése
f. hó 7-én nagy részvét mellett történt. 22
vidékbeli lelkész (Muraközből 4: a szelni-
czei, szent-mártoni, stridói és vrátásineczi
plébánosok) és 16 tanít. fungáltak a gyász-
szertartáson. A megboldogult nagy tanügy-

barát volt, ennek bizonyosága az is, hogy a lendvai néptanoda vezértanítóját halála előtt magához kérette és a lendvai iskolák ügyét szívére kötötte. Végrendeletében örökösöknek meghagyta, hogy a temetésén megjelenő vidéki tanítók fuvar- s napidijáról s ellátásáról gondoskodjanak. A megboldogult számos évekig volt a Lendva fárabeli hívők lelkiatyja. Az örök világosság tényszeredjék neki!

— **Köszönet nyilvánítás.** A muraközi takarékpénztár igazgatósága a csáktornyai kisdédvó-egyesület javára 13 frtot küldött be. Fogadja a t. igazgatóság a kisdédvó-egyesület forró köszönetét! Kisdédvó egyesület nevében: A u g y á n Kálmán pénztáros

— **Szomorú állapotok.** Ivánovecz-en a bujakór állítólag oly mértékben harapódzott el, hogy a járási szolgabíróság szükségesnek találta a kór meggátlása és megszüntetése végett a hely színén a körorvossal a gyanus nőket vizsgálat és szemle alá fogni. A vizsgálat teljesítésével Böles Sándor s. szolgabíró és Szirtay György körorvos bizattak meg, kik f. hó 8-án teljesítették eme megbízatásukat

— **Színészet.** A német színészek Csáktornyan múlt kedden kezdték meg szereplésüket, ezenkívül csütörtökön játszottak. A közönség pártolja őket. A műkedvelők tegnap, szombaton játszottak minden tekintetben figyelemre méltó eredménnyel. Bővebben a jövő számban.

— **Deák József Csáktornya város pénztárnoka Csáktornya mezőváros számadásának összes kimutatását állította össze az 1884. évről, mely kinyomatva is megjelent. A kimutatás kimerítően részletezi a város bevételeit s kiadásait, a vagyont s terhet. Bevétel volt a múlt évben 31,972 frt 75 kr. kiadás: (292 frt 60 krajczár pénzmaradvány figyelembe vételével) ugyanannyi. A vagyont s teher rovata 29,686 frt 60 mutat ki. A számvizsgáló bizottság Szilágyi Gyula elnöke alatt az egyes tételeket átvizsgálván s összehasonlítván, azokat helyeseknek találta.**

— **A zalamegyei gazdasági-egyesület küldöttje: Szabó Imre földbirtokos f. hó 8-án adta át Gerencsér György nedelici tanítónak a gyümölcsfa tenyésztés körül szerzett érdemei elismerésül a gazd. egyesület jutalmát. Szabó Imre a jelenlevők előtt buzdító szavakat intézett a megjutalmazotthoz s az iskola kert gondozását s a tanulóknak a gyümölcsfa nemesítésben való gyakorlását a kitüntetett tanítónak ielkére kötötte.**

VEGYESEK.

— **A vendéglőben.** V e n d é g: Fizek! Egy pohár söröm és 7 zsemlyém van. V e n d é g l ő s: 21 krt fizet, de ha ismét így szomjas lesz, úgy menjen el a pékhez és ott kérjen egy pohár sört.

— **Koldus állt meg a ház előtt és alimizsnát kért, mondva, hogy falujában tűz pusztított és mindene oda égett. A kérdésre, van-e hatósági bizonyítványa, melylyel állítását igazolhatja, azt felelte: — Fájdalom, a bizonyítvány is oda égett.**

— **Szerecsen bölcsesség.** Tudod-e fiam, hogy trágyázott földön a buza miért tenyészik jobban mint másban? kérdezé egy öreg szerecsen fiaitól. Nem én! Megmondom tehát: mihelyt a buzaszem megszagolja a trágyát, sietve törekszik ki a földből és lehetőleg magasra növekszik, hogy ne kelljen rossz levegőt szívnia.

— **Kiesett a vasuti kocsiból.** Izgalmas jelenet folyt le mint Bécsből jelentik pár nappal ezelőtt az Aspany vasuton. Egy Czerwenka Antónia nevű asszony 10 éves kis leánya Simmering közelében kihajolt a kocsi ablakán és mielőtt még anyja visszakaphatta volna, egyensúlyt veszítve, kibukott a kocsiból. A vonat teljes gyorsasággal robogott tovább. Elképzelhetni a szegény anya állapotát a ki a legközelebbi állomásig le nem szállhatott a vonatról s odáig a legborzasztóbb kétségbeeséssel számolta a perczeket. Végre Simmeringnél megállott a vonat és Czerwenkánál leszállott, hogy gyermekének legalább a holt testét föltalálhassa. Nagy öröme a kicsike vidáman játszadozott a vasuti töltés mellett, a borzasztó esés daczára valódi csudaképpen egyetlen porczikája sem sérült meg.

HORVATSKI DEL „MEDJIMURJA“

Gnjézda nesmeju se pticam jemati i raztepati,

Vu vezdašnjem vremenu vzeli su si navadu i to najviše dečki, da gde samo moreju dojtí do vtičjega gnjézda, taki vze-meju vtiči gnjézdú s jajci ali pak s mladimi. Vnogi misle, da su stém kaj dobra včini. Da su stém dapače veliko zlo napravili, vidi se iz sljedečega. Prvlje, dok nisu tak nemilostivno pticam gnjézda vkrej jemati, brojilo se po priliki na dve vure hoda daličine, do deset jezer ptičjih gnjézdah. Opažalo se je i preračunalo, da na svako gnjézdú dojdú po četiri mladi. Ovi četiri mladi ftiči potroše vsaki den do sto i dva-deset gusenica.

Ako se ovih sto i dvadeset gusenica pomnoži s deset jezer gnjézdah, te se onda dobi jeden milijun i dve sto jezer gusenica. Anda vsi ftiči ih deset jezer gnjézdah potroše vsaki den jeden milijun i dve sto jezer gusenica, a vsaki mesec potroše 36. milijunov gusenica. Vsaki razumni gospodar more od ovud videti, da ako bi vse ove gusenice živele, pojele bi vse čvrtje i listje z dréva, a po tom nebi dobili prav nikakvoga sada.

Zato naj vsaki otec pazi na svoju decú da nebudu jemala ptičja gnjézda. Pak ako bi otec spazil, da dčete jemlje ptičja gnjézda, naj ga prvi put opomene, da toga više ne dela i naj mu razloži, kakov se kvar na drevju s tem dela. Ako dčete nebi hotelo poslušati opomene oca, mora se na svaki način kaštigovati.

Svaki onda naj na to pazi, da se ptičja gnjézda, čim više čuvaju; ar jedino onda bude naše sadovno drévo boljé rodilo, kada bude menje gusenica. A menje gusenica bude onda, kada bude više ptičica, koje neizmerno vno go gusenica pojeđu

Glad Ferencz.

Vörösmarthy.
(ŽIVOTOPIS.)

S velikom gizdom i ponosom spomina svaki Magyar ovo ime, koje je orsagu nagomu po širokom svetu nebrojene hvale i

odičenja priskrbelo. Vörösmarthy Mihály nije pil junak na bojuom polju; on se je odičil i proslavil svojom velikom znanostju kak ovčeni pesnik naroda magjarskoga. Vörösmarthy spisal je nebrojena dela vrhu domovine naše, od njega je i glasoviti „szózat“ kojega jeden del vu prevodu glasi: „Na zemlji ti ovoj drugog mesta nemaš; — vu toj domovini živet, vumret moraš.“ I glasovitu fothsku pšmu je on pisal. Ova glasi:

Prvi clovek v domovini

Nam je kralj,

Njega čuva, s krvjom brani

Svaki kraj.

Sreću najde on v narodu

Svu pravu,

Sreća ponos naj okruni

Mu glavu!

Vörösmarthy Mihály rodil se je v Pusztanyéku vu Fehérvamedjiji 1800. 1-ga decembra. Otec njegov, koj je bil gospodarski činovnik, prerano je vumrl a 16 lét stari mladić Mihály ostal je prez imetka, prez pomoći. Ali buduć ga je vruća želja vlekla za navuki, zato odlučil je sam ob svojih silah školati se. Da si hranu, stan i opravu priskrbi, podučaval je gospodsku decú a polek toga i svoje škole vršil. Kad je prvih 5 dijačkih školañ vu Fehérváru zvršil, odišél je v Pešt, da tam navuke svoje nastavlja. Osobito njegovo poušanje i neumorna marljivost priskrbela mu je tu med najvećšom gospodem veliko poštovanie i polešćien življenja. Opazivši najvue visoka i vučena gospoda njegov pesnički i pismoznanski duh i nastojanje, preporučali su ga sve dalje vu pozornost orsackih velikašov a to je pak mladoga vuđenjaka podbadalo i boduilo na novu delatnost.

Za kratko imal je toliko zaslugah, da su ga 1830 leta zebrale za člana (kotriga) akademije, kaj mu je uz ugled i lopi dohodok nosilo. Tu je s neutrudljivom marljivošću kak glasoviti jezikoslovec i pesnik delujuć za kratkih nekoliko lét toliko dike i hvalah postignul, da su ga svud po širokom orsagu oblubili; kudgod bi bil pučoval, svigdi su ga s veseljem s paradami i s velikimi svečanostmi prijemali i sprevadjali.

Kada ga je pak 1885 leta nemilostivna smrt pograbila, čeli orsag zaodel se je v čninu, sve je za njim plakalo. Na sprevod njegov sgrnula su se sva gospoda iz orsaga, posvud služili su se rekvijemi za pokojnika.

Da pak orsag izkaze ljubav i zahvalnost tak zaslužnomu domorodcu, obskrbel se je za njegovu prez imetka ostavšu decú; napokon pak da ime njegovu med potomki živele bude, podignuli su mu na spomenek lopi monument (spomenik), koj stoji vu Székesfehérváru na onom lépom placu, koj se je po njegovom dičnom imenu nazval: „Vörösmarthy-tér.“

Ovak okoruni svét i tak blagoslovi Bog onoga, koj si s marljivošću i s navuki zna priskrbeti ljubav svojih domorodcov.

ZABAVA.

Pesma.

(Spopeval: Anton Potlachnik.)

Kad blaženost duše tvoje v očih ti se sjaji,
Kad od rane velke boli srce ti kvari:
Nije dosta sladki smeh da radost tvu opiše,
Nit pak težki uzdah, da ti srca bol izbrise.

Blaženost v glasu se javlja, bol kreljuti prosi,
A to dvoje samo pesma mila nam donosi,
Pesma, k ja zbudi srce naše spavajuće,
Ona je, ka vraći srca rane bolujuće.

Stara Jalža

Kaj je doneslo novo leto?

Prvi dan novogleta, kak se je Jalža leči štela,
na jedenput netko kuca na vratima, kak odpre
vrata, koga vidiju joj oči, tko stupi nutri? Janoš
njezin sin sa zvezanom glavom, krvav rezdrapan,
kak jedno strašilo.

— Jezuš Maria sveti Jožef, sin moj kud
hodiš i kud bludiš tak kesno?

— Kud? Tud, vezda sem tu. Samo mi dajte
malu vode, da se omijem.

— Kaj se je dogodilo Bože mili? Im si ves krvav. Si morti opal gde. Ej kak je dobro, da si dimo došel. Budeš kaj jel. Ali se sedni vreden-put no. Jaj kak mi je žal, niti jednu kupicu vina ti nemorem dati. Se nije morti nekakva velika nesreča pripetila.

Kroz to vreme dok je sirota mati ga spitala, se je malo vu red spravil, i počme povedati, da kak je sim došel.

To stoji, da je Janči gazda svoje strpei. Odišel je svojimi pajdaši vu krčmu, kak je to navadno po svetkih pri takovim. Bila je mužika i ples, Janoš, se je sel dole pred njim jedna holba s vinom i ni se jedni muhi zameril. Itak, kak se dimo spravil, su se ma njega postavili. Branil se je, ali zabadava, čuda su bili dole su ga hitili i zbili i spotrli. Ali to sve ne dosta bito. Kak dimo dejde, počme ga gospa sim pak ta pošikavati kakti nekakvoga dečaka. On se pak razsrdil, pak joj je povedal svoje: kaj ju je briga za njega, nek ona svoga psa bantuje. — S tem ju je tam ostavil, kak Sv. Pavel vlah. — Vezda je tu; ako je majki ne prav nej ga stira iz hiže vun.

— Ali kaj misliš moj mili sinek, išče si dobro većinil, da si dimo došel, itak sem te već dugo ne vidla. No vidiš, kak hudi je svet.

Stara Jalža je sve verovala kak joj je Janoš na motal, pa je to sve samo jedna pripovest bila. Janči se je vu krčmi s tanceremi zmesal i se spoznal jednom pucem. Za vreme je ta ista puca dimo išla svojimi poznatimi pajdaši vu drugo selo. Janoš je to ne rad videl skup je zebrao jedno par dečkov i hajd za njimi. Ali oni su se nedali i bilo je svadje i kletve nazadnje krvarije. Janči je samo to dobil, kaj je iskal.

Istina doma mu je k tomu gazdarica takovo prodečtvo napravila da no. Natio si je vun zel svoju plaču za navek i odišel je k staroj si mamici.

Am bi se to išče zašlo doma ostati na jedne kratko vreme pa išče k tomu sam, ali on nije sam došel, nego s o b o m j e d o n e s e l svadju.

Postuj moj mili čitatelj fiskališe, ali se čuvaj od njih, da ti nekakvu tužbu na šinjak neobesiju. Jer oni mnogi paragrafov, koj je nezna, zavpelaju človeka i čisto zabludi ne znajuč sim nita. — Janoš su daklem na sud pozvali. Fiskališ od drugih dečkov je dobro bračil. Neprestance je bežal gde k fiskališu, gda k sudeu.

Pod ovom vremenju je navek pri Staroj Jalži stanuvaj Služiti je niti ne štel iti, niti je ne baš mogel iti zbog svoje boležljive ruke. Lepo mu se je to svejedno vidlo, da je pri materi stoput vekši gospon, kak tam, gde je do vezda bil, samo jedina košta mu se ne vidla. No zato nikaj — se batrivi sam sebe — ako pravdu dobim budem ja vre živel. — Ali toj pravdi je dugo ne kraj bil, već je Jalža nemirna počela biti. Dogodilo se je da jeden moral priseciti da on nije kriv, a itak je bil. To sigurno da nije dopustila njegova po-božna mati. Rajši bila bi nekuliko forintov Janošu dala, da bi samo mir postal. To su i njemu naglasili.

Janoš si je to premišlavati počel, jeli li vzel jeli nebi. Na zadnje je privolil 25 frti prijeti i s tem je sve dobro nastalo med njimi. Ali medtem je kraj bilo ne samo pravde, nego i penezam a vu komori je takajše već malo bilo. Sirota Jalža samo je tak dugo tiskala, dok je mogla, am kak i nebi jedna mati za svoje dete sve većinila, kaj joj je moguče, Jeden dan spazi sirota Stara, da ga nega već nikaj za kuhati. Težko joj je bilo njemu reči. Ali te hudi Slefek mali je itak vun zbrbral sve.

To je Janosu težko stalo, da sbog njega moraju dva stradati. Odučil se je da niti jen den neostane pri materi si I na sreču dobil je pri obćim takvu službu, koju je mogel s vojom boležljivom rukom sbaviti. Kak je svoju prvu plaču materi si vu ruke stisnu, mislil je da se znova narodil.

(Dalje sledi.)

Kaj je novoga.

— **Ubojstvo** vu Budimpešti. **Sturm** Géza stolarski detič, koj je s **Tóásó** Albertom skup stanuvaj i skup delaj, išel je v subatu po goristajanju vu jednu oštariju k večerji. Tu je s tremi prijatelji do pol noći sprevadjal vreme. Okoli pol noći, kad su dimo šteliti, su je dva nepoznati na vulici s botami napali i jeden s med njih je na prě idučega Kendrovicsa tak po glavi s botom vudril, da ga je taki krv oblejala. Kendrovics je fletno iz ruke zločinca botu vzel, ali nije bil s njom nego je s dvemi prijatelji pobegel tak, da je Sturm sam ostal. Jeden zločinec je onda na Sturm skočil i jednim velikim nožem med rebra vpičil. Sturm je na to takaj pričel bežati i dostigel je na jed-

nim voglu svoje prijatelje i samo toliko rekel: „Mene su vpičili, idemo fletno dimo, kraj mi je.“ Tri prijatelji su ga onda dimo dopeljali već čisto oslabijenoga. Domaj su ga v postelju polegli i ob drugi vuri po pol noći doktora zvali k njemu Doktor je došel i rekel, da je rana nevračljiva. Več ob pol peti vuri v jutro spustil je nesrečnik dušu. Zandari su pripečenje zaznali i mam on dan zločinca Vass Stefana čerepaškog detiča našli i vlovili. Pri iztragi, gde mu bila draga i jeden njegov pajdaš, valovali su, da se nesreča po bijanju pripetila, i da su se Sturmovi hapili biti.

— **Veliki ogenj** vu Baranyi. 30. Marcija kak nam dopižuju, bil je veliki ogenj vu obćini Hidvég. Ogenj je iz nepoznatih zrokov po pol noći buknuo poleg refor. plebanije i buduč ga je veter podpomagal, za kratko vreme je bilo, 33 stanja vu plamnu. Iz sna predremljeni ljudi prestrašeni, nisu sprvine nikaj proti nesreči delati mogli. Kričanje dece, ženah i ljudi, pak tulenje marhe je jako žalostno bilo čuti. Za malo vreme došli su iz susednih obćinah ljudi s špricalkami i delali su jako, da preprečiju ognju dale se širiti. Kvar je jako veliki. Vuogi nisu nikaj osloboditi mogli, kak opravu kaj su na sebi imeli. Pohižtvo, drva, oprava, krma, zitek sve jim je zginulo. Bliznje obćine već pobiraju živeža za siromake. Obćina Vejtj je taki drugi dan poslala za jeden čas živeža.

Deak József kassir varaša Čakovca, je svoj račun za leto 1884 tiskati dal i rez poslat med stanovnike Čakovca. Vu račun se vidi, da je dohodek i izdatek bil vu proš. letu: 31,972 frt 75 kr. Vrednosti i terh imal je varaš 29,686 frt 60 krov. Ov račun se je poteg predsedništva Szilágyi Gyule pregledal i komišija je sve vu redu našla.

Izgaženi ljudi. Vu Budimpešti je vu subotu predpoldan Schosberger Ferdinanda kočija više ljudi izgažila. Jednoga čoveka su izvan sebe od peljali vu Rokovski špital, još on dan je ob 2 vuri vumrl. Splašeni konji su ga dostigli i jeden ga je tak vritnuo v glavu, kaj mu je odzadi glavu zdrobil i moždjan tak ranil, da mu nije bilo moći pomoći. Potli se zeznalo za druge nesreče — Jedna puca još vezda leži težko betežna vu špitalu.

Stekla mačka. Ove dane je vu Somygyu jedne starice žene mačka ostekla. Jednu 12 let staru pucu je najpredi oranila, koja je štela svinje hrainiti a mačka iz kotca vun skočila i zogu joj oranila. Na krik je više ljudi dobežalo zmed kojih je mačka vnoge ranila tak jednu 16 let staru pucu, jednu 40 let staru ženu i 2 dečke. Drugi den su išli po doktora, koj jim je rane zežgal ali već je kesno bilo. Tih pet nesrečnikov bude sigurno med težkimi bolmi iz sveta premunulo. —

Zenitba malih ljudi (evergelov.) Vu New-Yorku se svigde spominaju od zenitbe malih ljudi. Najmenj i človek sveta Magni grof jemle Tom Tocevu dovicu. Na gosti, koje budu s velikom svečanostju vu Holy Trinstkoj cirkvi, pozvali su do 400 ljudi. Po gostovanju pojde novi par vu Francuzku, gde mali mužek kaštělja ima koj je male vekši od sjege. Grof i zaručnica mu su već zdavnji poznanici. Grof je za poldrugi laket višeši od male dovice. Dovica Tom Ponce povedala je jednomu piscu novin vu New-Yorku, da ona zato ako i zamuz ide, itak pokojnoga muža zabiti neće, akoprem je Tom Ponce veliki grubjan bil i čudajput je s šakom pozdravil malu zenicu.

Fašinska svetkovina na vu zem. V Brüsselu se pripetilo. Belgijanci imaju navadu fašinskoga vola s prosecijom po varašu peljati. V Brüsselu bilo je to pred desetimi leti prepovedano, tak da samo za deset let slobodno a i onda k vuzmn ne k fašniku. Svečanu proseciju su započeli paradni konjaniki, za njimi mužika. Za ovimi deca nacifrana, koja su nesla pozlačene i srebne mesarske nože. Za ovimi su došli purgari i mesari s

pozlačeni drvenimi cipeljami v modrih kaputih i s venci okičenimi sabljami. Vola su vu čerleni rubačij opravljene mesarski detiči peljali, za njimi pak druge domače životinje koje je banda sprevadjala. Proseciju je zaključila jedna kočija nacifrana s pozlačenimi kitami vu kojoj je jedna mlada puca sedela, koja je zastupala čeli Brüssel. Pri proseciji su bile škrebljice vu koje su peneze pobirali, za siromašne prezposljene težake.

Orsačko spravišće, kak smo već pisali, od dana pred vuzmom i do 11. aprila neje održalo sednicu.

Englezi vu Sudanu jako zlo stojiju. Vidi se, da je zadnje poslanstvo vu Tamai čisto zabadav bilo. Na polovici puta pri Harheenu pričeli su si taborske šance zidati a opoldne kuhali su si obeda; dok su arabi na nje vudrili, i na to je postala velika bitka, vu kojoj je po naj novesih 500 englezov mrtvih i ranjenih ostalo, dve jezere devah (kamilah) su zgubili, ter su morali predati hasheensku staciju; nazad su se potegnuli vu Ivakim. Istina je kak pišeju, da su arabi izgubili jednu jezeru ljudi; ali je i to istina da englezi reteriraju pred Mahdijovom vojskom. Radi toga jako koriju englezki listi generala Grahama, kaj je tak nepremisljeno izpostavil svoju vojsku pogibelji.

Vu Afganisthanu vu Maloj još je vekši strah; kajti akoprem je nekakova sloga med rusi i englezi, ali ova sloga niti je topla niti urzla. Rusi su rekli, da oni iz predobljenih mestah nedeju, njihova čast jim to nedopusća, Ali ako nje Afgani ne napadneju, ili se kakov nered nepripeti, oni* dalje nejdeju. Ali kak čujemo, itak ideju. Englezi su jako zmešane volje zaradi toga. Pripravljaju se s velikom vudriti na rusa, ne samo vu Afganistanu, naj predi vu Heratu, nego i vu Europi. Ako bude to tak išlo, obadve se strane pripravljaju, onda se moremo nadijati velikoga tabora med dvemi takvimi orsagi. Med Englezkim i Ruskim orsagom, koji su do vezda radi kratkovidljivosti englezkoga ministra Glastona, vu prijateljstvu bili. Za Indiju, svoju dragocenu zemlju, bojiu se englezi, a rusi pak se za njom trudiju. I čudno delo, Turki su se počeli nuter mešati. Rusi su već zdavnja zametavali Turke, držali su je za slučajni plen. Englezi pod Gladstonovom vladom nije se Tarki slagali. Sada najednput obedve vlade prijateljska slogu sunje s turkom.

Talijanska univerzalna mladež počela se je buniti vu Padui, Turinu, Rimu, a morti već i vu Neapolu, tak da su morali zapreti predi nepomenute tri universe (sveučilista) Glavnoga zroka tim bunam nije moći znati; do vezda se misli, da hčeju takovu slobodu si priskrbeti, da bi saki po svojoj volji išel na predavanje, i samo bi one professore poslušal, koji se njemu dopadaju. To bi tuliko značilo, da na Talijanskoj universi nebude red, professori se budu tak imenuvali i odpušćali kak to mladež hoče, a vlada i korona naj se ujoj pokorava. Takva želja itak malo presupljuje medju. Zato je i vlada se suprotstavila proti tim čudnim puntom.

CÉNA ŽITKA.

Kuruza na vagi	6.15 — —
Hrž " "	7.30 — —
Pšenica " "	7.50 — 7.75
Ječmen " "	6. — — 7. —
Zob " "	6.75 — 7. —

LOTTERIJA:

Vu Gradecu. 4. aprila

26. 67. 16. 17. 65.

Szerkesztő: MARGITAI JOZSEF urednik.

Arverési hirdetmény.

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX t. cz. 102. 103. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csáktornyai kir. járásbíróság 422 184 számú végzése által Neufeld Bernát végrehajtató javára Martinecz Jakab és társai ellen 500 frt kr. tőke és ennek járulékaik erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 357 frtra becsült Martinecz Jakabnál 2 db. szarvasmarha 2 db. ló 4 db. sertés Mesták Péternél 2 db. tehén 2 db. borjú és 2 db. ló Babits Józsefnél egy borjú és egy szekér Sebastian Ignácánál 2 db. szarvasmarha Babits Lukácsnál 1 db. borjú és egy göré ből álló ingóságoknak nyilvános árverés útján leendő eladása elrendeltétvén, ennek a helyszínén vagyis Perlak alpereseknél leendő eszközzésére

1885-ik év Ápril hó 15-ik napjának délelőtt 9 órája

határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében legtöbbet ígérőknek becsáron alul is készpénz fizetés mellett eladatni fognak.

Mindazok kik elsőbbségi jogokat vélnek érvényesíthetni, kereseteiket vagy szóbeli jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt bir. végrehajtóhoz adják be.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Csáktornyan 1885-ik évi Mártius hó 25 napján.

Molnár József
kiküldött bírósági végrehajtó.

Arverési hirdetmény.

A csáktornyai kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság részéről ezennel köz hírré tétetik: hogy Zakál Henrik ügyvéd végrehajtónak Ruzsák Klára férj. Jancsecs Istvánné mint elhalt Ruzsák Balázs örököse alsó domborui lakos ellen 37 f. 61 és 61 f. 76 tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében a nagy-kanizsai kir. törvényszékhez tartozó ezen kir. járásbíróság területén levő az Alsó Domborui 408 sztjkvben A 520 hszsz. Ruzsák Imre és Ruzsák Klára közös tulajdonul felvett 209 frtra becsült ház, udvar és kert az aránylagos legelő és erdő illetményel az 1445 sztjkvben A I 761. 853. 1056/a 1107. 1194/a. 822/b. 1888/b. 2690/a. 3282/a. 4104/a. szám alatt felvett és az adó alapján 840 frt. 50 krra. becsült ingatlan birtok, ugyan ezen összeg kikiáltási ár és ennek megfelelő 10,0^o bánatpénz letétele kötelezettsége mellett az Al. domborui község-háznál

1885 év május 21 én délelőtt 10 óraker

tartandó árverésen eladni fog.

A részletesebb árverési feltételek ezen kir. járásbíróság telekkönyvi osztályánál és az Al. domborui község birónál betekintheők.

A kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság. Csáktornyan 1885 év január hó 15 ik napján.

Arverési hirdetmény kivonat.

A csáktornyai kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, miként özv. Koczián György né szül Csernecsecz Dorottya ternovecki lakosnak. Baumauerencz és neje Zsnidar Mária ternovecki lakosok végrehajtást szenvedők ellen 370 frt. tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében a nagy-kanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó csáktornyai kir. járásbíróság területén lévő Ternovecz községben levő a ternovecki 76 sz. tjkvben A 1 2 sor 340 és 345 h. rsz. alatt felvett 357 frtra becsült ingatlanok s tartozékai folyó évi

Május hó 23-ik napján délelőti 10 óraker Ternovecz

község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Az árverezni szándékozók tartoznak, az ingatlanok kikiáltási árának 10,0^o vagyis 35 frt 70 krt. készpénzben, vagy az 1881 évi 60 t. cz. 42 § ában előirt óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni, a többi feltételek a bíróságnál megtekinthetők.

Kelt Csáktornyan a kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóságnál 1885 évi Márczius hé 19-ik napján.

NAGY VÁLASZTÉK MENYASSZONYI ÉKSZEREBEN

Alapított
1873. évben.

HERLINGER U.

Alapított
1873. évben.

óras és ékszerész, Csáktornyan.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát mindennemű
órák, arany, ezüstárak és ékszerekből
legfin. kiállitva, a tárgyak mindegyike a cs. k. fémjelző-hivatal által felülvizsgálva
és fémjelezve van.

Mindennemű
RÉGI ÓRÁKAT,
ugyszintén
ARANY- és EZÜST TARGYAKAT
javítás végett jóttállás mellett, elvállalok.

Régi tárgyak cserébe a legmagasabb árban átvétnek.

NB: Bátorodom még jól berendezett optikai-áruraktáromat is a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlani. 209 6 - *

Vidéki megrendelések lelkiismeretes és pontosan eszközöltetnek.

NAGY VÁLASZTÉK SZÜLETÉSNAPI AJÁNDEKOKBAN

Kávé közvetlen Hamburgból
közvetlen szétküldés a mi jó hirmemű kávé, théa csemege stb. nagyban raktárunkból a legkiválóbb minőségű áru legolcsóbb áráért bérmentve, előleges fizetés, vagy utánvét mellett.

KÁVÉ 5 KLGR. ZACSKÓBAN ÁR O. É. FRT

Kávé eselédés részére . . . 3-20	Jav, zöld erős finom . . . 5 --
Rio, finom erős . . . 3-50	Aranyjáva igen fin. gyöng. . 5-20
Santos, tiszta . . . 3-75	Portorico, zamatos erős . 5 0
Cuba, zöld erős fényes . 4-20	Gyöngy kávé, lefin. zöld. 5 0
Gyöngy Mocaf valódi füzes 4-45	Java, nagyszemű legfin. . 5 90
Ceylon, kékes zöld erős . 4-95	Arab Mocca, nemes tüzes. 7 25

Chinai téa díszes szelenczékben ár klgr. ként o. é frt

Kaisow Congo porcel, fin. 1-70	Tablarisz igen fin. 5 klgrként 1-10
Congo, igen finom . . . 2-60	Jamaica-Rum 1a 4 liter . 4-20
Souhong, lefinom . . . 3-70	Caviar, 1a.) 4 klgr. tiszta 7-59
Pecco Souhong, igen fin. 4-90	keveset sózva 1 klgr. . . 2-50
Császár keverék családi téa . 4-20	Ajókák szard. körülb. 240d. 1-70
igen finom . . . 4-20	Csemege 2 drként körülb. 480J 2-0

Hény-árjegyzék körülb. 1000 cikkekről ingyen és bérmentve

ETLINGER és társa Hamburg, világposta-szétküldés.

Azon nagy veszteségek, melyeket egy londoni nagy vasutorgyár, a „Hoddenigde Brothers and Comp. ezege, a glasgowi bank legutóbbi bukása alkalmával szenvedett, annyira megingatták, hogy kénytelen gvaár beszüntetni, s a tömeges készletet, kitűnő jószág s minden kiállításnál az arany éremmel jutalmazott vasutórait a gyári ár negyedrészen véleg elárulni. Ajánlom tehát a fentnevezett háztól bizományi lag reám bizott csodaszép

(Az ágyak majd e rajznak hasonló)

400 darab vaságyat felnőttek számára s minden szoba a lakás díszére válnak, hihetetlen csekély áron darabját 8 frtjával. (Előbbi ára 32 frt 50 kr. volt.) — Egyes megrend eléseket is teljesítek, a meddig a készlet tart mindig teljesen ép, hibátlan minőségben, a pén előleges beküldése esetében :

Buganyi F.
Gép-Raktár, Bécsben
Landstrasse, Krieglergasse 3. B.

Különösen a tavaszon s nyáron a vaságyak, mert folyton védelmül szolgálnak a férgék ellen, s mert tartósak s összerakhatók, a faágyakat nagyban felülmulják. 207 6—12

Öltöny-szövetek

csakis tartós gyapjuszövetből egy középtermetű férfi részére :

Egy öltözetre	(jó gyapjuszövetből)	4 frt 96 kr.
3-10 méter	(jobb gyapjuszövetből)	8 " " "
	(finom gyapjuszövetből)	10 " " "
	(legfinomabb gyapjuszövetből)	12 frt 40 kr.

Utazó-Plaidek drbja 4, 5, 8, egész 12 frtig. Legfin. öltözéteket nadrág, felső-kabát, és eső köpenyszövetek túlfű, Loden, commis Kammgar, Cheviot, Tricot női kendőket: tekeasztal pesztókat: perwient: doskingot ajánl

Alapított **Stikarofsky János** ... 1866 ...
gyári raktára Brünben.

Minták postabérmentesen küldetnek. Mintalapok a szabómester uraknak bérmentetlenül küldetnek. 10 frton felüli utánvétel küldemények bérmentve. Állandóan több mint 150.000 o. é. frt, értékű raktárom van, ennél fogva természetes, hogy nagy világüzletben sok 1 egész 5 méternyi posztó-végek maradnak, csak hogy ily posztóvégeket kénytelen vagyok jóval a készitési áron alul tovább adni. Minden józanul gondolkozó ember befogja látni, hogy e kis posztóvégekből minták nem küldhetők, mivel néhány száz minta rendelésénél e végből mi sem maradna, ennél fogva tehát valóságos széjelgés ha posztókereskedési cégek posztóvégekből mintákat hirdetnek, mert ez esetekben a minták egész darabból és nem végekből valók, ily eljárásnál a szándék ösmeretes. Meg nemfelelő posztóvégek kiseréltetnek, vagy a pénz visszaküldetik. Levelezések magyar, német, cseh, lengyel, olasz és francia nyelven fogadtatnak el.

10-20

Nyomatott Fischeh Fülöp kiadó és laptulajdonosnál Csáktornyan.